

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om større åbenhed om EU-sager i Folketinget.

Åf Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL).

(Fremsat 24/10 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Forslaget indeholder jo en opfordring til Præsidediet, og Præsidediet vil derfor lytte til holdningerne i de enkelte grupper under denne debat og ser frem til Europaudvalgets betænkning over forslaget.

Forhandling

Kl. 14.45

Charlotte Antonsen (V):

Naturligvis skal EU-arbejdet være mere åbent, både her i huset og i Bruxelles og Strasbourg. Der er behov for, at vi åbner for de debatter, der foregår i EU, og selvfølgelig især de steder, hvor vi skal lovgive. Derfor vil jeg godt starte med at udtrykke min tilfredshed med det nye forfatningsudkast, forfatningstraktaten, der jo slår fast, at der skal være åbenhed omkring lovgivningen i Ministerrådet. Jeg mener, det er utrolig vigtigt også for den danske debat, at vi dermed får en mulighed for at følge, hvad der sker, hvorfor det sker, og hvordan kompromiserne indgår. Tilsvarende synes Venstre også, at det er vigtigt, at vi her i huset, i Folketinget, har stor åbenhed om det EU-arbejde, vi laver.

Hr. Keld Albrechtsen foreslår, at hele referatet fra Folketingets Europaudvalg skal sendes ud efter et stykke tid. Det kan vi ikke støtte, for vi

mener, at det er vigtigt, at vi i Europaudvalget er sikre på, at vi får alle de oplysninger, der er relevante, også når det handler om taktik i forhold til andre lande. Og så nytter det altså ikke noget, at regeringen ved, og at de øvrige regeringer ved, at det efterfølgende bliver offentliggjort i et referat, for som vi alle ved, tager EU-sager tid, og man kan ikke være sikker på, selv om et referat har ligget i en måned eller to, at sagen så er endeligt afsluttet. Så her mener vi faktisk, at Enhedslistens forslag skader åbenheden, fordi det vil svække Folketingets indflydelse på det, der skal ske.

Enhedslisten foreslår også, at vi skal have en åben del af Folketingets Europaudvalg, og det er faktisk noget, Venstre selv har været ude med. Det er vi enige i, ligesom vi er enige i, at fagudvalgene skal inddrages endnu mere, end de bliver i dag. De to punkter er vi jo allerede i gang med en drøftelse af med regeringen. Der er vi meget tilfredse med forløbet indtil videre. Vi mener, det er vigtigt, at Folketing og regering på de to områder finder nogle fornuftige løsninger, som sikrer, at befolkningen får større indsigt i, hvad der foregår.

Med hensyn til fagudvalgene synes jeg dog, det er for vidtløftigt ligefrem at tvinge fagudvalgene til at lave skriftlige referater. Det er jo ikke noget, vi bruger meget her i Folketinget, og derfor synes vi, at det er for vidtgående. Det, der er afgørende for os, er, at politikerne får mulighed for og adgang til at tage de politiske drøftelser, så vi er sikre på, at vi ikke bliver taget på sengen, når der pludselig sker noget i EU.

Til sidst skal jeg sige, at Venstre er tilfreds med forløbet indtil videre, og vi håber, at også Enhedslisten vil være med til at konkludere i forhold til de åbenhedsdrøftelser, vi har, og at forslaget her ikke skal ses som et forsøg på at trænere eller genere de forhandlinger, der er i gang. Det vil jeg sådan set gerne bede hr. Keld Albrechtsen svare på, for det er lidt mærkeligt, at der pludselig kommer et forslag i et forløb, som jo er i gang.

Til sidst skal jeg, da De Konservatives ordfører, fru Gitte Seeborg, ikke kan være til stede, oplyse, at De Konservative heller ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det spørgsmål vil jeg da godt svare på. Nu er det jo meget lang tid siden, det var den 3. december sidste år, at vi drøftede et lignende for-

slag fra Enhedslisten, og der fik jeg at vide, at det var noget pjat, at jeg kom med sådan et forslag, for det var jo ved at blive gjort færdigt i Europaudvalget, og hvorfor skulle man så trættes med et forslag fra Enhedslisten. Siden er der ikke sket en pind. Der er ingen resultater opnået. Og nu skal vi så igen have spørgsmålet om, hvorfor vi kommer med det her forslag. Jamen det gør vi, fordi der er gået et lille år, og ingen resultater er der nået.

Så spørger jeg fru Charlotte Antonsen: Er der en deadline, eller er dette udvalgsarbejde bare en syltekrukke, som skal tjene til, at partiet Venstre kan gå rundt og påstå, at man går ind for åbenhed, men når det så kommer til stykket, har man druknet arbejdet i en uendelighedskommission i et udvalg i Folketinget? Det er derfor, vi har fremsat forslaget, og så kan fru Charlotte Antonsen jo diskutere med sig selv, om det er for at drille, eller hvad det er, fra Enhedslistens side. Nej, det er sådan set for at sætte skub i tingene.

Hvis fru Charlotte Antonsen kan give mig en dato og sige, at vi er færdige f.eks. den 1. januar, så er det fint. Men hvis jeg bare skal have at vide, at det behøver jeg ikke at fremsætte forslag om, for det er vi næsten færdige med, så vil jeg bare sige, at det tror jeg simpelt hen ikke på.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Nu er hr. Keld Albrechtsen jo desværre lettere handicappet i denne sag, for det er jo ikke længere hr. Keld Albrechtsen, der er ordfører for sit parti. Hvis hr. Keld Albrechtsen havde været ordfører for sit parti, ville hr. Keld Albrechtsen vide, at der har været drøftelser i udvalget hen over sommeren. Der var indkaldt til møde om denne sag sidste fredag. Det blev så desværre udskudt, fordi Europaudvalgets møde trak ud. Så det er bestemt en varm sag, som alle gode kræfter kæmper for at få på plads.

Så det havde været bedre, hvis hr. Keld Albrechtsen havde kunnet holde sig lidt tilbage, så vi kunne have fået afsluttet den sag og være kommet videre til det næste punkt på dagsordenen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu synes jeg godt nok, det bliver ret fantastisk. Jeg får at vide, at jeg slet ikke er ordfører. Jeg må spørge formanden: Er jeg ordfører på dette forslag? Det kan formanden bekræfte at jeg er. Det

er da en fuldstændig fantastisk udtalelse. Næste gang fru Charlotte Antonsen siger noget, jeg er uenig i, så går jeg op og siger, at fru Charlotte Antonsen slet ikke er ordfører, så hende behøver vi ikke at lytte til. Hvad er det da for noget?

Det er ikke ret lang tid siden, jeg har siddet i det udvalg sammen med fru Charlotte Antonsen og forhandlet om det her med åbenhed, som ikke kommer et skridt hen ad vejen. Der var jeg måske heller ikke ordfører?

Men jeg tillader mig nu alligevel at fremsætte det her forslag og sige min mening. Så må fru Charlotte Antonsen jo afklare med sig selv, om hun synes, jeg er ordfører eller ej.

Men jeg vil bare spørge fru Charlotte Antonsen: Hvornår får vi resultater? Eller er det en syltekrukke? Fru Charlotte Antonsen mener, det er fint, at der kommer åbne møder i EU's Ministerråd, men hun kan ikke garantere, at vi også får de samme møder åbnet her i Folketingets Europaudvalg. Det kan hun ikke garantere. Hun kan ikke sætte en dato på, hvornår vi får det. Jeg begynder at tvivle på, om hun overhovedet går ind for det.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det er noget pjat, vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen. Hr. Keld Albrechtsen ved udmærket godt, at han ikke længere er EU-ordfører for Enhedslisten, for i et svagt øjeblik kom hr. Keld Albrechtsen til at udtale sig lettere positivt om EU, og det var altså for meget for partiet. Det var selvfølgelig det, jeg hentydede til, og det har ført til, at det ofte har været hr. Søren Søndergaard, der har optrådt på Enhedslistens vegne i de forhandlinger her.

Hr. Keld Albrechtsen er naturligvis ordfører på sit eget forslag her i dag – det er da ikke det, der er sat spørgsmålstegn ved – men når hr. Keld Albrechtsen kommer herop og siger, at vi trænerer sagen, og at vi ikke ønsker den fremmet, burde i hvert fald hr. Keld Albrechtsens parti vide, at det ikke er korrekt. Vi arbejder meget målrettet på at få større åbenhed om EU, og en af grundene til, at vi gør det, er, at vi tror på, at jo mere åbenhed der er om EU, jo mere åbenhed der er om beslutningerne i EU, jo større vil forståelsen være hos danskerne. Så vi har også et helt klart politisk sigte med denne større åbenhed, og derfor er det fuldstændig fejlagtigt, at hr. Keld Albrechtsen her forsøger at tage patent på at gøre Enhedslisten til det parti, der kæmper

hårdest for åbenhed. Det svarer overhovedet ikke til, hvad virkeligheden er.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Keld Albrechtsen for tredje og sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen så kan vi jo konstatere, at fru Charlotte Antonsen har kæmpet som en løve bag lukkede døre i et helt år og absolut intet opnået, som hun kunne præsentere for offentligheden. Hun er i dag ikke i stand til at besvare det elementære spørgsmål, om hun vil gå med til at åbne europaudvalgs møderne på de samme spørgsmål, som behandles for åbne døre i EU's Ministerråd, så vi dog når op på samme åbenhed her i Danmark, som man allerede har indført i EU.

Det spurgte jeg om, men det kunne jeg ikke få svar på. Og hvorfor kan jeg ikke få svar på det? Det er, fordi det ikke er lykkedes fru Charlotte Antonsen at komme igennem med det synspunkt i udvalgsarbejdet. Jeg ved ikke, om hun ikke har kæmpet hårdt nok, eller hvad der er problemet. Det må jeg jo heller ikke referere, for heller ikke omkring det er der åbenhed.

Men jeg kan bare konstatere, at der ikke er opnået resultater, og i stedet for skal jeg udsættes for alle mulige mærkværdige insinuationer om, at jeg ikke er ordfører, og det ene og det andet. Fru Charlotte Antonsen er den, som får spørgsmålene, når hun har sit ordførerindlæg, og i stedet for at overfuse mig, burde hun da egentlig svare på det, jeg i al beskedenhed spørger om.

Kl. 14.55

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tager blot ordet, fordi fru Charlotte Antonsen kom med en bemærkning her i sin sidste svarrunde, hvor hun gav udtryk for, at vi nærmest alle sammen ønskede den samme grad af åbenhed, og at det bare var et spørgsmål om praktisk at komme igennem med det, og at der ikke var nogen, der skulle mene, at de ville mere åbenhed end andre.

Er det ikke korrekt, at der faktisk er en reel uenighed omkring det her spørgsmål, også i Europaudvalget, også i forbindelse med det arbejde, vi sidder med, som der er henvist til nogle gange?

Det her er en ganske naturlig kamp mellem på den ene side Folketingets ønske om større åbenhed og så regeringsapparatets ønske om at have en så stor grad af lukkethed, at regeringen er sikker på, at det ikke forstyrrer de forhandlingsforløb, regeringen har i forhold til de andre EU-partnere. Så kan vi have et forskelligt skøn over, hvor meget åbenhed det er muligt at etablere, uden at det forstyrrer regeringens forhandlingsposition, men der er en reel uenighed her, hvor vi er nogle, der mener, at man kan gå længere end det, andre udtrykker, og der er fru Charlotte Antonsen, som jeg har hørt det, ikke en af dem, der kæmper for at komme så langt, som visse andre i hvert fald har ønsket.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Nu skal hr. Thulesen Dahl være undskyldt, fordi han ikke var nået herved, da jeg læste min ordførertale, men der kan jeg så gentage, at det, vi er optaget af i Venstre, når vi taler om åbenhed, selvfølgelig er, at vi som udgangspunkt ønsker åbenhed, men på den anden side ønsker vi ikke at svække Folketingets indflydelse.

Derfor er det helt afgørende for os, at vi får alle de informationer, vi har brug for i Folketinget eller i Folketingets Europaudvalg. Så det er der, balancen går. Det er ikke så meget en diskussion om, hvad regeringen vil og ikke vil, det er jo nogle forhandlinger, vi fører, når vi i Europaudvalget er blevet enige om, om vi vil.

Grunden til, at vi i Europaudvalget mener, at der skal balanceres, er simpelt hen, at vi ikke ønsker, at dørene skal stå vidt åbne, for så er vi fuldstændig overbeviste om, at Europaudvalget ikke længere har indflydelse på noget som helst. Det sagde jeg i min indledning. Det kan godt være, at der er uenighed dér, og at hr. Kristian Thulesen Dahl i virkeligheden ikke ønsker, at Folketinget har alt for meget indflydelse, for så kan man jo lettere stå og kritisere bagefter – det skal jeg ikke kunne sige.

Til hr. Keld Albrechtsens konkrete spørgsmål: Vi så da helst, at man i Europaudvalget havde en åben diskussion om de emner, der er i Ministerrådet, på den åbne del, altså før Ministerrådet åbner dørene, så vi fik en generel debat om de forskellige initiativer fra EU. Det er den model, vi har lagt frem og har bidraget med i diskussionen, men tingene skal afvejes. Vi skal sikre, at vi fortsat har indflydelse, og så skal vi have en aftale, som alle partier kan stå bag. Det er jo det allerbedste, så fungerer det bedst.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Claus Larsen-Jensen som ordfører.

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg synes, der er grund til, at vi kommer ind til kernen af, hvad det her egentlig handler om.

Vi har i europapolitikken et stadig større behov for, at vi får den tættere integreret i hele Folketingets arbejde, i fagudvalg, ud over, hvad der foregår i Europaudvalget, i inddragelse af Folketingssalen osv. Derfor er der jo arbejdet seriøst med det gennem et stykke tid i Europaudvalget, hvor hr. Keld Albrechtsen har deltaget også på en del af de her områder, og vi er forhåbentlig derhenne, at vi i løbet af et par uger kan være færdige med det samlede kompleks over, hvordan vi i fremtiden ønsker, at vi håndterer europapolitik i Folketinget i alle aspekter.

Jeg synes, hr. Keld Albrechtsens forslag i virkeligheden lider af den skavank, at det er ensidigt fokuseret på den sidste del af processen, nemlig lige før et ministerrådsmøde, hvor vi skal give mandatet til den danske minister, der skal af sted og forhandle, og så fokuserer hr. Albrechtsen på referater i tilknytning til det.

Jeg er faktisk meget mere optaget af, at vi får tilrettelagt en proces omkring europapolitikken i Danmark og i Folketinget, sådan at lige så snart et forslag kommer fra Europa-Kommissionen, ryger det også ind i en åben behandling i fagudvalg osv., og dermed er åbenheden på det indholdsmæssige til stede. Der er problemet efterfølgende, at når man så i Folketingets Europaudvalg i sidste time skal afgive et mandat og give opbakning til ministeren, der skal af sted og forhandle, så er der sådan set god logik i, at man ikke smækker dørene op på vid gab for alle dem, der også har deres egne ministre – her tænker jeg på ambassadører og presse osv. – der skal forhandle, også med vores ministre, for gør man det, svarer det til at spille kort, hvor man er den eneste, der lægger kortene på bordet. Men det, der er det afgørende, er, at vi i den første fase rent faktisk får det her på plads.

Kl. 15.00

Derfor må jeg sige, ligesom vi sagde sidst, da det her forslag blev behandlet, at vi ikke kan støtte forslaget her, fordi vi ikke bare kan tage hele denne diskussion som et løsrevet hjørne. Den skal sættes ind i en større sammenhæng, som skal medføre, at vi i samarbejde med Præsidenten her i Folketinget får tilrettelagt hele vores fremtidige behandling af europasagerne – og to – at vi i den aftale, som Europaudvalget, Folke-

tinget, har med regeringen i det, der hedder beretningen, får tilrettelagt den del, hvor det handler om, hvad regeringen skal levere, så vi er i stand til at leve op til det fra Folketingets side i fagudvalg, i Folketingssal og i Europaudvalget. Derfor afviser vi forslaget.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil da gerne sige tak for den melding, som jeg synes er utrolig positiv, at der nu kun er få uger tilbage, inden der nås et resultat. Det synes jeg var en god ting, fordi månederne er jo gået og gået og gået, uden at der har været noget gennembrud.

Jeg vil godt spørge: Er hr. Claus Larsen-Jensen opmærksom på, at det tredje led i forslaget faktisk netop er det, at vi skal ind tidligt, og at der så skal afgives betænkning fra hvert enkelt udvalg, så man kan se, hvad partierne mener, så offentligheden kan se, hvad Folketingets opfattelse af hovedlinjen i den sag er, hvad Danmark skal forsøge at opnå. Det skaber åbenhed, det skaber rettidig omhu, og det flytter det hele hen på et meget tidligt tidspunkt, sådan som hr. Claus Larsen-Jensen er enig med mig i.

Derfor forstår jeg ikke, at han så konstaterer, at han ikke kan støtte forslaget. Men måske han kun har læst de første to punkter og ikke det tredje.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Lad mig til det sidste sige, at nu er det jo sådan, at når der er fremsat et beslutningsforslag, så kan man enten sige ja eller nej til det. Og eftersom vi vil have det ind i en anden proces, så er der sådan set, uanset at der kan være elementer, man godt kan synes kan være meget fornuftige, kun én vej, og det er at sige, at da man henviser det til noget, så kan vi ikke støtte det her som beslutningsforslag.

Lad mig så sige til det om, at måneder er gået, at jeg er nødsaget til at gøre opmærksom på, at partierne sådan set har et fælles ansvar for den proces, der har været. Vi har haft mange papirer frem og tilbage i denne her sag, og i og med at vi skal have fagudvalgene i Folketinget ind, skal vi jo også meget gerne have dem med på den her opgave, så det ikke ligner en tvangsforanstaltning fra vores side i forhold til deres tilrettelæggelse af arbejdet, men at de er med.

Og jeg kan se af den nye regel, der kommer i den nye forfatningstraktat, at vi faktisk skal ind

og behandle nærhedsprincippet inden for en 6-ugers-periode. Det betyder jo for det første, at politikforslagene, EU-lovforslagene, kommer frem til Folketinget fra dag et, og at vi kan få dem til behandling i fagudvalgene til vurdering substansmæssigt og i forhold til nærhedsprincippet. Hermed har vi rykket de her ting frem, og det er den ting, vi skal have på plads.

Så er det rigtigt, at der er uenighed blandt partierne, i de drøftelser, vi har om, hvorvidt vi skal have den konkrete udformning som betænkning eller ikke som betænkning. Og der må jeg bare sige, at det, jeg har forsøgt at gøre som formand for Europaudvalget, har været at se, om ikke vi kunne skabe en bred enighed om at finde en model, som alle partier i det her Folketing kunne være bag. Det betyder altså, at det altså tager lidt længere tid, end hvis et flertal går ind og bestemmer, hvordan og hvorledes det skulle være.

Vi skulle have haft møde i fredags. Det bliver på fredag. Jeg ved ikke, om vi bliver færdige fredag, jeg håber da på det, eller om vi skal have en runde mere. Men vi skal altså være færdige, sådan at vi, inden vi når frem til jul, kan rykke på det her både i forhold til Folketingets egen tilrettelæggelse, og det skulle gerne være inden udgangen af november, og efterfølgende i forhandlingerne med regeringen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er meget glad for, at der kommer tilsagn om, at der nu skal rykkes. Men det må jo så også betyde, hr. udvalgsformand, at hvis der f.eks. er regeringspartier, der ikke vil være med til åbenhed, så må om nødvendigt et flertal jo rykke. Det går jeg ud fra at vi så er enige om.

Og så vil jeg bare gøre opmærksom på, at fremgangsmåden, når man behandler forslag til folketingsbeslutning, er, at der godt kan stilles et ændringsforslag, således at hvis der er nogle ting, man er enig om, kan man vedtage dem, og de ting, man ikke er enig om, kan man så lade udgå.

Så det er ikke korrekt, at man er afskåret fra at gå videre med behandlingen, hvis der er en af tingene, man ikke kan gå ind for; f.eks. det med skriftlige, offentlige referater.

Kl. 15.05

Men jeg vil nu godt spørge: Hvorfor kan man ikke lave referater, som er offentligt tilgængelige, ligesom man gør i Sverige? Når man kan i Sverige, så må man vel også kunne i Danmark.

Vi plejer at hævde, at vi er foran med offentlighed, men Sverige er faktisk foran, når det kommer til stykket. Og når de kan, hvorfor kan vi så ikke?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at udvalgene er selvbestemmende med hensyn til, hvordan de arbejder, og det er kun udvalgets medlemmer, der tager hensyn til det.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil bare sige til hr. Keld Albrechtsen: Jeg går da ud fra, at selv om vi afviser det her forslag, så er det her da et stykke papir, der ligger fra en af de folk, der deltager i forhandlingerne mellem partierne i tilrettelæggelsen af de her ting.

Når det gælder åbenhed, er jeg sådan set dybt optaget af, hvornår åbenheden er, hvor den er, på hvilken måde i forhold til de papirer og indstillinger, vi får på et tidligere tidspunkt. Og der er det jeg siger, at hr. Keld Albrechtsens forslag har den svaghed, at det går ud fra, at den model, vi har lige nu med mandatgivningen i den sidste ende i Europaudvalget, er den, man skal koncentrere sig om og ikke den første del.

Det sidste, jeg skal sige, er, at når det gælder referater, så er det jo en af diskussionerne. Vi har nogle referater, som fortæller, at partierne har sagt ja eller nej til forslagene, men ikke om indholdet af forslagene, der er kommet fra regeringen til forhandlingsoplæg.

Svenskerne laver det på en anden måde. Finerne gør det på en anden måde. Men det er jo netop en af de ting, vi er ved at vurdere i det her arbejde for at se, om vi i givet fald kan lave noget, så vi ikke på den ene side skader forhandlingspositionen, og samtidig på den anden side får en øget grad af åbenhed i forhold til beslutningsprocessen. Det skal vi have færdiggjort.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti synes jo, at det er et glimrende forslag, der er fremsat her. Det er også glimrende, at vi får anledning til at tage en debat her i salen om det på det her tidspunkt, hvor Europaudvalget nu har arbejdet i ganske lang tid for at prøve at finde en eller anden facon for større åbenhed.

Det er jo fuldstændig rigtigt, som det er sagt, at der er sådan noget sendrægtighed omkring det. Der er i hvert fald holdt mange møder og skrevet mange papirer og talt rigtig længe, og det er i øvrigt foregået i lukkethed. Det er jo så det paradoksale, og der ikke er kommet særlig meget åbenhed ud af det. Så det er rigtigt at få sat det på dagsordenen.

Vi har jo den holdning, at åbenhed er flere ting i den her proces. Når der kommer et forslag fra EU, er det vigtigt, at folk bliver bekendt med, at det er kommet og kan tage del i debatten omkring det, lige så vel som når der kommer forslag til regeringen her fra Folketinget.

Derfor har vi jo også fra Dansk Folkepartis side fremført det synspunkt sådan helt grundlæggende, at alle lovforslag, der kommer til behandling, uanset om de kommer fra regeringsapparatet eller om de kommer fra EU, bør tælle en første behandling her i salen.

Det vil betyde, at man i folketingsgrupperne har det på dagsordenen, at fagordførerne er involveret, og at man får en første debat her i salen i fuldstændig åbenhed, hvor alle kan se, hvad der foregår, og blive opmærksom på, at her er et eller andet, de ønsker at engagere sig i. Så kommer forslaget tilbage i grupperne og i fagudvalget, hvor man så arbejder videre med det.

Så er vores model, at man i fagudvalget vurderer, om det skal tilbage til en anden behandling i salen på et senere tidspunkt i forløbet, hvis der sker voldsomme ændringer i forslaget. Og hvis der ikke gør det, så kan fagudvalget vurdere, at man sender det videre til Europaudvalget, hvor det så behandles færdigt.

Vi anerkender nemlig, at mandatgivningen fortsat ligger i Europaudvalget, og at det er dér, man i den sidste fase fortæller regeringen, om man kan støtte forslaget fra dansk side, eller man ikke kan, eller hvilke forbehold man skal tage for at kunne støtte forslaget.

Det er den ene del af åbenheden. Det er hele den proces, der går fra et forslag stilles, og til det i virkeligheden når så langt i behandlingen, at det begynder at gøre ondt, og der skal til at laves forhandlinger og gøres armbøjningsøvelser omkring det mellem landene.

Den anden del er nemlig så, når vi kommer hen i den fase i Europaudvalget, hvor der skal være mandatgivning til en endelig beslutningstagning. Der kan regeringen i nogle situationer have en pointe i, at man kan komme til at spille for åbent ud i forhold til andre lande og dermed blotlægge sig i sin forhandlingsposition og øde-

lægge sin rolle for at få egne mærkesager igennem.

Men her ønsker vi så, at man i den fase i europaudvalgsbehandlingen vender tingene på hovedet i forhold til i dag. I dag er udgangspunktet jo lukkethed i Europaudvalget, og undtagelsen er, at vi etablerer åbenhed. Vi mener, at det skal være modsat.

Udgangspunktet skal være, at Europaudvalget altid behandler tingene i åbenhed, men at regeringen i en konkret sag kan bede om at få den behandlet i lukkethed, akkurat ligesom vi har møder i byrådene og amtsrådene, hvor man normalt først har en åben del, og så har man en lukket del til sidst. En lukket del kan være personalesager, nogle personfølsomme sager, som man anerkender ikke skal være til en åben debat. Og det betyder også, at langt størstedelen af Europaudvalgets dagsordener vil være inden for den åbne del.

Kl. 15.10

Jeg har siddet i Europaudvalget nu siden september 1994, og i de fleste sager, vi har behandlet i udvalget, er det jo sådan, at journalisterne står uden for den lukkede dør. De bliver efterfølgende briefet både fra ministerens og ordførernes side om, hvad der har været på dagsordenen, og der plejer ikke at være ret meget kispus omkring det. Og så har man nogle enkelte sager på dagsordenen, som er ømme, og hvor vi spekterer, at vi så holder mund dér, for der er det vigtigt, at regeringen og ministrene kan føre forhandlinger på Danmarks vegne.

Se, med de her to forslag i forhold til de to led i processerne mener vi faktisk, at man vil opnå en meget stor grad af åbenhed sammenlignet med det, vi kender i dag. Og så er det bare med at komme i gang og få dem vedtaget. Udgangspunktet er et godt forslag her, som vi så kan brodere på ud fra de ønsker, vi har her, og så få det etableret, og så kan Europaudvalget for den sags skyld i lukkethed fortsætte sin debat efterfølgende.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Formanden tillader sig at springe i rækkefølgen på grund af et andet møde i huset.

Elisabeth Arnold (RV):

(Falder på vej op ad trappen). Ups, hastværk er lastværk! Jeg vil gerne sige tak til SF's ordfører for at få lov til at springe i rækkefølgen. Og det var ikke med vilje, jeg faldt på vej op ad trappen.

Det her er jo ikke første og heller ikke anden gang, det er, jeg ved ikke hvilken gang, vi diskuterer større åbenhed i Europaudvalget. I de 15 år, jeg har siddet i Europaudvalget, har vi stort set uafbrudt diskuteret mere åbenhed. Der er også sket fremskridt, efter vores mening ikke store nok, men vi arbejder jo også i udvalget på fortsat at få øget åbenheden.

De tre forslag, der er fremsat fra Enhedslisten her, vil vi også som udgangspunkt modtage med positive tanker. Men der er jo altså nogle ting, som ikke kan lade sig gøre. Og det er jo for det første, at de dele af møderne, som har at gøre med mandatgivning til senere minister-rådsmøder, hvor der skal besluttes nogle ting, ikke kan holdes åbne.

Så derfor er det fuldstændig forkert, når forslagsstillerne skriver i bemærkningerne, at når møder i Ministerrådet kan være åbne, så kan de forudgående møder i Europaudvalget også være det. Det kan de netop ikke, fordi man giver mandat til det kommende ministerrådsmøde, og det skal ikke foregå i åbenhed, for så ødelægger vi jo totalt Danmarks forhandlingsposition. Så det er der ikke nogen som helst mulighed for.

Om referaternes tilgængelighed vil jeg sige, at Det Radikale Venstre også ønsker, at referaterne bliver mere tilgængelige, men så er det spørgsmålet, om det er de rigtige referater, vi har. Referaterne er jo utrolig detaljerede, bliver stenograferet, og alt, hvert eneste suk, der bliver draget i Europaudvalget, bliver skrevet ned på papir. Og det er et spørgsmål, om ikke det er en forkert måde at lave referater på. Det er i hvert fald ikke noget, som man normalt gør, når man har møde. Så laver man beslutningsreferater.

Det er det, vi har indført i forbindelse med mandatgivning, nemlig at man beskriver, hvilke partier der har givet tilslutning til hvilke mandater. Det er jo også et fremskridt ud fra et demokratisk synspunkt, at man efterfølgende kan få offentliggjort, hvilke partier der har givet mandat til ministeren til den beslutning, der er truffet på Danmarks vegne.

Det sidste forslag, nemlig om at behandling af retsakter skal forhandles i fagudvalgene eller i Folketingssalen, er jo noget, vi allerede kan gøre nu, og der forestiller jeg mig, at det vil være fuldstændig umuligt, hvis man konsekvent gjorde det med alle mulige forslag. Nogle af dem er jo ganske overordentlig detaljerede og ikke af en interessegrad, som vil være særlig befordrende for publikumstjekket på, hvad der foregår her i Folketingssalen.

Men jeg tror ganske bestemt, at de bestemmelser, der er i det nye udkast til forfatnings-traktat, om, at de nationale parlamenter på et meget tidligt tidspunkt og inden for en bestemt tidsfrist skal forholde sig til, om det pågældende forslag er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet eller ej, vil være befordrende for de nationale parlamenters behandling af nye forslag. Og vi ser meget frem til, at det også vil forøge interessen for de nationale parlamenters arbejde med EU-sager.

Så hovedsynspunktet er, at de fremsatte forslag fra Enhedslisten næppe kan lade sig gøre, og hvad referaterne angår, ser vi frem til en diskussion om referaternes udformning i almindelighed, før vi yderligere kan tage stilling.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg ved, at fru Elisabeth Arnold har travlt, og jeg undskylder hende derfor på forhånd, hvis hun ikke kan blive og påhøre min kommentar til hendes tale.

Men jeg vil bare gøre opmærksom på, at det er tæt på at være ubegribeligt, hvad fru Elisabeth Arnold siger, når hun hævder, at det skal være lukkede møder, hvorpå vi forbereder de diskussioner, der foregår på åbne møder nede i EU. Det vil altså sige, at fru Elisabeth Arnold mener, det er nødvendigt, at ministeren får et hemmeligt mandat til at sige det, som han så siger på et offentligt tilgængeligt møde nede i EU.

Kl. 15.15

Hvis det nu var, at han kunne sige det i al hemmelighed nede i EU, så kunne jeg forstå logikken i det, men det skal absolut være hemmeligt, at vi forbereder, hvad ministeren skal sige nede i EU, og det siger han så for åbne døre. Der er altså et eller andet. For mig er det simpelt hen bare ubegribeligt, hvorfor det absolut skal være hemmeligt. Det slipper jo ud med stor kraft, når ministeren siger det på det åbne møde. Jeg må indrømme, at jeg simpelt hen bare ikke forstår det.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg forstår ikke, at hr. Keld Albrechtsen kan stille sådan et rent ud sagt ubegavet spørgsmål efter alle de mange år, han har været medlem af Europaudvalget.

Ministeren er den danske forhandler, ministeren bliver udstyret med et mandat, med argumenter og med gode råd om, hvad ministeren

skal bruge, når han skal forhandle i Ministerrådet. Derfor kan de redskaber, ministeren bliver udstyret med, jo ikke være åbenlyse for alverden, for så kender omverdenen jo de forhandlingsmuligheder og de bevægelsesmuligheder, som den danske minister har.

De blev beskrevet for ikke så længe siden af hr. Claus Larsen-Jensen, som sagde, at man jo ikke lægger sin forhandlingsstrategi åbent ud for alverden, for så er forhandlingsstrategien jo ikke mere nogen strategi, så er det simpelt hen, at man spiller med åbne kort, og at alle de andre spiller med lukkede kort.

Jeg forstår ikke, at hr. Keld Albrechtsen ikke kan forstå det, og jeg ved også, han udmærket forstår det, men han benytter sig af, at der måske er nogle, der ser den her debat, som ikke forstår så meget, og så prøver hr. Keld Albrechtsen at sprede noget mere mudder. Men det kan ikke lade sig gøre at udstyre en dansk minister med et mandat i fuld offentlighed, for så bliver forhandlingsmulighederne for Danmark totalt spoleret.

Det er vigtigt, at forhandlingen om den endelige beslutning, som foregår mellem ministre fra EU's forskellige lande, foregår i åbenhed. Det synes jeg er en fin idé, men det mandat, som ministeren skal have med fra Danmarks Folketing, skal være hemmeligt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Kristian Thulesen Dahl forklarede for et øjeblik siden ganske udmærket, at der kan være en situation, hvor det kan være nødvendigt, at ministeren kan gemme et es i ærmet med henblik på at kunne spille det kort på et senere tidspunkt.

Men i alle andre situationer, i langt flertallet af sager går ministrene selv ud og orienterer pressen umiddelbart efter europaudvalgsmødet, og der er slet ikke noget hemmeligt i det herhjemme. Det skal alligevel foregå bag lukkede døre, siger man nu.

Vi har jo sagt, at vi godt vil være med til, at der kan behandles sager bag lukkede døre i særlige situationer, hvor det er nødvendigt. Det sagde hr. Thulesen Dahl også, og det er jeg enig i. Men at det i almindelighed skulle være nødvendigt, er helt ubegribeligt, fordi ministeren jo selv på mødet i Ministerrådet siger de ting, som han har sagt i Europaudvalget, og som derfor under alle omstændigheder vil komme til offentlige-

dens kendskab, samtidig med at det foregår på ministerrådsmøder.

Derfor er fru Elisabeth Arnolds argumentation ikke holdbar.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jo, den er, må jeg sige til hr. Keld Albrechtsen.

Der er jo masser af dagsordenspunkter på Europaudvalgets dagsorden, som sagtens kan blive diskuteret for åbne døre, det er der ingen problemer i, men hvor man giver mandater, og hvor der er oplæg til forhandlinger mellem EU's ministre, skal der være fortrolighed omkring mandatet, ellers kan den danske minister ikke forhandle. Sådan har det været i alle de år, vi har været medlemmer af EU, og sådan vil det fortsat være.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

SF lægger stor vægt på, at der kommer både større åbenhed og også større involvering i vores behandling af EU-sagerne her i Folketinget.

For at få både den større åbenhed og den større involvering af Folketingets medlemmer generelt mener vi, det helt afgørende er at få lagt sagerne ud i fagudvalgene. Det er jo rigtigt, at sagerne i dag går igennem fagudvalgene, men de går igennem fagudvalgene til en orientering, og de fleste fagudvalg og de fleste medlemmer af fagudvalgene oplever det på en måde, hvor det er os, som sidder i Europaudvalget, der alligevel træffer beslutningerne, fordi vi giver mandatet.

Der er nogle udvalg, der involverer sig meget, bl.a. Miljøudvalget. Men for at få den åbenhed er det fuldstændig afgørende, at det bliver hovedreglen, at det er fagudvalgene, der behandler sagerne og gør det på et meget tidligt tidspunkt. Det er faktisk en af de vigtigste ting, for at vi kan få større åbenhed om sagerne.

Kl. 15.20

Det er også vigtigt, for at man kan få større presseinteresse for de mange forskellige EU-sager, der kører gennem Folketinget, for det er jo helt klart, at et vigtigt element i kommunikationen med befolkningen jo er den kommunikation, der foregår via pressen.

Tidlig involvering er et led i det her. I Enhedslistens forslag peges der også på tidlig involvering og senest 3 måneder efter fremsættelsen.

Der er vel to etaper i denne her tidlige involvering.

Den ene etape, hvis ellers vi bliver omfattet af en kommende EU-forfatningstraktat, er den, der handler om, at vi her i Folketinget skal tage stilling til, om det er et forslag, der efter vores mening krænker nærhedsprincippet. Det skal jo ske inden for 6 uger. Så der skal handles hurtigt, og der skal handles sammen med andre parlamenter, hvis man skal have mulighed for at give et gult eller lysegult kort, eller hvad det nu er, videre til EU.

Den anden er så den, hvor sagen enten skal herved i Folketingssalen eller den skal behandles i fagudvalget, og der er det selvfølgelig vigtigt, at vi får opdyrket ikke bare, hvad kan man sige, nogle regler, men en kultur, hvor det bliver almindeligt, at folk kommer i deputationer, at der bliver stillet spørgsmål, at der bliver givet svar på dem, at det kommer til at ligge på Folketingets hjemmeside, sådan at man får almindelig offentlig indsigt i det. Det er selvfølgelig meget vigtigt.

Det første punkt i Enhedslisten forslag går på, at referaterne skal gøres offentlige, ligesom man har det i den svenske Riksdag. Jeg ser lidt blandt på det. Det er ikke, fordi jeg er imod, at referaterne bliver offentlige efter de 14 dage, men jeg er måske ikke sikker på, at det er der, man får den største værdi i form af åbenhed. Jeg tror faktisk, det er de andre ting, jeg pegede på først, som er helt afgørende for, at vi kan få en større åbenhed.

For mig er det fint, at referaterne bliver åbne efter 14 dage og med de restriktioner, der ligger i, at man kan strege der, hvor der er en forhandlingsposition, som bør holdes fortrolig, men det er klart, at det også indebærer, at vi skal have en diskussion af, hvad det så er for en type referater, vi skal lave. Men som sagt tror jeg ikke, det er det, der rigtig løfter.

Andet punkt i forslaget går på, at den del af Europaudvalgets møder, der er parallelle til åbenheden i ministerrådsmøderne, skal være åben. Både ja og nej. Jeg synes, vi har diskuteret meget frem og tilbage, hvordan vi får lavet et ordentligt flow. Det, vi ønsker, er jo en ægte og reel åbenhed, hvor folk har mulighed for at kigge med, og ikke en åbenhed, der bliver så besværlig, at det i virkeligheden er få, der har adgang til at benytte den.

Det har noget at gøre med den måde, hele Europaudvalgets arbejde er tilrettelagt på: Først kommer den ene minister, så går han ud, så

kommer den næste, så går hun ud osv. Det er faktisk et temmelig besværligt mønster. Vi har også diskuteret, om ikke vi skulle have den samme ordning, som vi har med DK4 her fra Folketingssalen, sådan at langt flere kunne følge med, hvilket jo er bedre, end at man sidder stablet op på rækkerne bagved og rundtom og skal prøve at få plads mellem embedsmændene.

Summa summarum synes vi, det er fantastisk vigtigt, at der kommer maksimal åbenhed, og at der kommer maksimal involvering, og vi synes faktisk, at vi i underudvalgets arbejde er kommet et godt skridt videre. Vi er selvfølgelig blevet dem, der også presser på, for at vi får et færdigt resultat, som kan forelægges Præsidiet, som jeg forstår på formanden har lyttet meget aktivt her under debatten, og som vi forventer stor velvillighed fra.

Tove Videbæk (KD):

Kristendemokraterne er for størst mulig åbenhed i den politiske beslutningsproces, men vi mener naturligvis også, at der er en grænse, og den grænse mener vi går der, hvor åbenheden går ud over Danmarks forhandlingsposition og Danmarks mulighed for at påvirke og nå de ønskede resultater.

Hvis referater fra Europaudvalget skal offentliggøres inden for 14 dage eller EU-retsakter skal offentliggøres senest 3 måneder, efter at fremsættelsen behandles i Folketinget, så kan det i praksis betyde, at Danmark lægger alle kort på bordet, mens de øvrige lande holder kortene tæt ind til kroppen.

Kl. 15.25

På den måde er chancen for at få Danmarks prioriteter igennem ret lille, eller som en ordfører sagde i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslag nr. B 77 for et par år siden: Det ville svare til, at man som den ene part, når man sidder og spiller kort, havde lagt alle kortene på bordet, mens den anden sad og skjulte dem. Det ville ikke være særlig hensigtsmæssigt at spille kort på den måde, hvis det ikke ligefrem er kabale, man lægger.

Forslagsstillerne sammenligner Europaudvalget med det svenske EU-nævn, men som vi ser det, er der faktisk en markant forskel på de to udvalg og på drøftelserne i de to udvalg. I det danske Europaudvalg sker der en meget grundig orientering af alle udvalgets medlemmer, mens det er vores indtryk, at regeringen i Sverige orienterer i et langt mere begrænset omfang. Derfor er der heller ingen risiko for den svenske

regering ved at offentliggøre referaterne fra det svenske EU-nævn. Hvis ministrene ved, at det, de siger, vil blive offentliggjort inden for 14 dage, vil der blot ske det, at de ikke vil orientere Europaudvalget særlig godt eller særlig konkret til gavn for åbenhed og demokrati.

I øvrigt er der også en større revision i gang af netop Europaudvalgets arbejde, og Europaudvalgets formand har jo arbejdet meget med koordinering af dette, og vi glæder os til at komme godt i gang med det nye initiativ og de nye spilleregler. Kristendemokraterne ser med tilfredshed frem til, at fagudvalgene vil blive involveret og forhåbentlig meget mere engageret i konkret EU-lovgivning.

Intentionerne i Enhedslistens forslag synes vi er gode, men af respekt for det store arbejde, som allerede er gjort med en reform, kan vi ikke støtte dette forslag.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det er jo først og fremmest Folketinget selv, der skal diskutere det her og tilrettelægge sin arbejdsplan, og det er man så også i gang med i Europaudvalget sammen med og under ledelse af Europaudvalgets glimrende formand.

Jeg skal selvfølgelig for en god ordens skyld fortælle Folketingets partier, at jeg er enig med dem, som siger, at en offentliggørelse af referaterne kan være med til at vanskeliggøre en dansk forhandlingsposition. Selv offentliggørelse af dele af regeringens forhandlingspositioner vil jo også have samme effekt, da udlandets regeringer ganske enkelt med jævnlige klik på Folketingets hjemmeside så vil være i stand til at vide, hvorledes vi vil forhandle.

Når man så siger fra hr. Keld Albrechtsens side, at det siger vi jo i forvejen, at når vi kommer til rådsmødets åbne del, så siger vi jo, hvad vi mener Danmarks position er, er det jo altså også sådan, at der er flere træk. Derfor er det så vigtigt, at man har brede forhandlingsmandater. Det er altså ikke sådan, at åbenhed i Rådet nødvendigvis betyder åbenhed i behandlingen i Europaudvalget, for vi kan jo altså have et bredt mandat, som betyder, at vi har større forhandlingsfrihed, og at nogle træk først skal trækkes senere og altså ikke under den første taler.

Endelig ønsker man en stærkere involvering af fagudvalgene med offentlige betænkninger svarende til udarbejdelse af lovforslag. Her er vores holdning den, at brug af betænkninger fra fagudvalgene i så fald vil fastlåse såvel Folketinget og Folketingets Europaudvalg som regerin-

gen på en offentliggjort forhandlingsposition meget tidligt i forløbet, og det vil jo reducere regeringens manøvrer muligheder i forhold til de andre medlemslande, og det vil også underminere den position, som vi skal gøre gældende i Rådet.

Vi mener, at det er vigtigt og fornuftigt at inddrage fagudvalgene i arbejdet med EU-sager, og vi støtter, at denne proces fortsættes. Det vil også øge kvaliteten i forberedelsesarbejdet af de danske positioner i de europæiske forhandlinger, men herfra og til at indføre en meget omstændelig proces med offentlige betænkninger er der jo ret langt. En inddragelse af fagudvalgene må jo kunne sikres på en anden og mere hensigtsmæssig vis.

Vi er i regeringen positive over for de tanker, der gøres i Europaudvalget om øget åbenhed i behandlingen af EU-sager i Folketinget, men vi beder om, at det må ske på en måde, så vores forhandlingsposition i EU-regi ikke vanskeliggøres. Det ville være temmelig letsindigt af os at acceptere, at danske forhandlingspositioner undermineres eller kortsluttes, og at vores manøvrerum reduceres.

Så vil jeg til slut minde om, hvad jeg sagde i starten, nemlig at det jo er Folketinget selv, der tilrettelægger behandlingen af EU-sager, men jeg har følt, at jeg skylder Folketinget at gøre mine bemærkninger til den.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

Det var jo tydeligt, at det vakte en del irritation hos regeringspartierne medlemmer, at Enhedslisten har formastet sig til at bede om en offentlig debat om åbenhed. Jeg synes egentlig, at det er lidt forbløffende, at man reagerer så negativt på det, for det burde jo logisk set være sådan, at når man diskuterer åbenhed, kunne man godt gøre det i åbenhed, men der er ikke noget mere lukket end Folketingets forhandlinger om åbenhed.

Kl. 15.30

Derfor vil jeg sige, at jeg er skuffet over reaktionen på Enhedslistens forslag, ikke over, at nogle kan være uenige i de enkelte ting, men over selve den reaktion, som især fru Charlotte Antonsen kom med, som jo simpelt hen var en overfusning af selve det forhold, at vi formastede os til at fremsætte et forslag, endog med en

påstand om, at ordføreren slet ikke var ordfører, og jeg ved ikke hvad. Jeg har sjældent hørt noget lignende.

Så vil jeg godt kommentere nogle af de enkelte punkter, for jeg må da indrømme på baggrund af den her debat, at jeg synes, at tingene går baglæns. Det bliver efter min bedømmelse meget vanskeligere at opnå en aftale mellem partierne om dette her.

Det er jeg nødt til at sige, for jeg opfatter også ministerens meldinger her – jeg takker ministeren for, at han kommer med dem i fuld åbenhed – sådan, at det bliver meget vanskeligt, for der er jo åbenbart en hel fundamental uenighed i den her sag, nemlig om det skader eller svækker Danmarks forhandlingsposition, at Danmarks holdning bliver kendt.

Min opfattelse er, at hvis Danmark på et tidligt tidspunkt går ind i sagernes behandling og markerer sin holdning, så vil Danmark have en større chance for at påvirke tingene, for at påvirke ændringsforslag, mens der endnu er mulighed for at opnå resultater af denne påvirkning.

Derfor er åbne meldinger fra dansk side en fordel for den danske forhandlingsposition og ikke en ulempe. Det har faktisk svækket os i sag efter sag, at den danske regering er nødsaget til at putte med sine holdninger og ikke aktivt kan gå ind og påvirke f.eks. Europa-Parlamentets sagsbehandling, mens tid er.

At ministeren er nødt til at hemmeligholde sin forhandlingsposition er en svaghed for ministeren, ikke en styrkelse af ministeren. Vi så det belyst så eklatant i den såkaldte madsminkesag, hvor det helt ville have ændret den sag, hvis Danmark åbent og aktivt havde kunnet gå ind med sine positioner på et tidligt tidspunkt. Det kræver, at det bliver løftet væk fra embedsmandsplan og over på politisk plan allerede på et tidligt tidspunkt, ikke dermed sagt, at vore dygtige embedsmænd ikke skal bistå, naturligvis skal de det, men at der kommer klare politiske signaler fra Danmark.

Jeg kan godt forstå, hvis man i Udenrigsministeriet kan have den bekymring, at hvis politikere på et meget tidligt tidspunkt begynder at blande sig i sagerne, så får de dem såmænd nok forkludret. Nå jo, det kunne jo være, der var en embedsmand, der kunne have en sådan tanke. Jeg tror naturligvis ikke, man vil give udtryk for den, men helt utænkeligt ville det vel ikke være, at man kunne tænke den tanke. Der tror jeg bare, at også ministeren står sig ved at have det synspunkt, at det ville være klogt at få politiker-

ne tidligt ind på banen, og at det, som også fru Anne Grete Holmsgaard var inde på, er et helt afgørende element i det her.

Jeg synes, debatten har været et tilbageskridt for åbenhed i Folketinget, fordi de positioner, vi har hørt i dag, har givet udtryk for mindre åbenhed, end man har haft ved tidligere debatter. Der var faktisk større tilslutning til Enhedslistens tanker under debatten i december sidste år, end der er i dag, så vi kan konstatere, at processen i virkeligheden over de måneder er rullet baglæns.

Fru Charlotte Antonsen var på det tidspunkt helt indstillet på, at der skulle være åbne møder i Europaudvalget i de tilfælde, hvor der også var åbne møder i Ministerrådet. Det blev hun i hvert fald citeret for i aviserne, de kan selvfølgelig have fejlciteret i hende, men det var nu et synspunkt, hun offentligt gav udtryk for. Det synspunkt har hun ikke længere, og det synes jeg er kedeligt.

Der er kommet reservationer fra partierne. Det duer ikke, at vi offentliggør referater, selv om det er noget, der allerede er sket, og selv om regeringen kan få lov til at slette i det, hvis der er noget, der stadig væk har betydning for en konkret forhandlingssituation, og selv om vi er villige til at opdele møderne i åbne dele og lukkede dele og også løse de vanskeligheder, fru Anne Grete Holmsgaard pegede på, med forskellige tekniske løsningsmodeller.

Nu hører jeg den melding fra ministeren, fra fru Elisabeth Arnold, fra andre ordførere, at når der er mandater inde i billedet, så vil man bare ikke have noget åbent, selv om man altså står uden for dørene og orienterer journalisterne om, hvad der sker, således at befolkningen kan få et andenhåndreferat af de samme oplysninger, men ikke et førstehåndsbillede ved f.eks. at kunne lytte til dk4, eller hvordan man så kunne finde løsningen. Derfor er jeg da skuffet over den debat, vi har haft i dag.

Kl. 15.35

Enhedslisten er jo et nøjsomt parti. Vi har som regel støttet de aftaler, der er blevet indgået i Folketingets Europaudvalg vedrørende åbenhed, fordi vi har det synspunkt, at små fremskridt er bedre end ingen fremskridt. Men jeg må da indrømme, at jeg er pessimist på baggrund af den debat, vi har i dag. Jeg synes, meldingerne overvejende har været negative, men jeg vil selvfølgelig sige tak til Dansk Folkeparti og SF for overvejende positive tilkendegivelser.

Resten af billedet har været, at processen nu er begyndt at gå baglæns, og at Danmark ikke længere har tænkt sig at beholde førertrøjen med hensyn til åbenhed. Den må vi så overlade til svenskerne og andre. Jeg synes da, det er skuffende og trist, at vi, der har rejst rundt i Europa og sagt, at vi havde en model, der kunne tjene som forbillede for andre parlamenter, nu må erkende, at vi er ved at rykke ned i feltet og endda risikerer at havne helt nede bagi.

Så skal jeg blot sige om det der med de 6 uger og behandling af sager efter nærhedsprincippet, som kommer ind i billedet, hvis forfatningsstraktaten bliver vedtaget, at det tror jeg simpelt hen ikke er realistisk. Det er altså tidsmæssigt urealistisk, det kan ikke lade sig gøre rundtomkring i parlamenterne. Derfor tror jeg, vi bliver nødt til at indføre, at Danmark simpelt hen automatisk tager et parlamentarisk forbehold over for de forslag, der kommer. Det vil altså simpelt hen sige, at vi fra Folketingets side svarer, at dette her forslag, som vi har modtaget, strider mod nærhedsprincippet. Så har vi jo altid mulighed for, når vi har fået analyseret sagen, og det kan være kompliceret at nå frem til en stillingtagen til det spørgsmål, der faktisk ikke er enkelt, at ophæve vores parlamentariske forbehold.

Alternativet er selvfølgelig, at man får ændret fristen i forfatningsudkastet, men det er næppe sandsynligt, man kan opnå det. Så jeg tror, det må løses med et generelt forbehold. Formanden for Europaudvalget kan få et stempel henne på sit kontor, og når han så modtager et forslag, kan han stemple det med det parlamentariske forbehold, og så har vi tid til at behandle det i løbet af f.eks. den 3-måneders-frist, som er i Enhedslistens forslag; 6 uger tror jeg ikke på kan lade sig gøre sagligt set.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Det er jo lidt fantastisk, og jeg har stor respekt for det, at hr. Keld Albrechtsen oven på debatten her kan konkludere, som han kan.

Det, der er hovedproblemet i diskussionen om åbenhed, er, at hr. Keld Albrechtsens beslutningsforslag har fat i et hjørne af diskussionen af åbenheden, hvor vi andre, og det er også det, fru Anne Grete Holmsgaard bl.a. siger, er dybt optaget af, at den åbenhed skal vi faktisk have ind, fra forslaget kommer. Derfor skal vi i Folketinget tilrettelægge en proces sådan, at vi inden for rammerne af den 6-ugers-frist lynhurtigt får

inddraget fagudvalg, får lavet bedømmelser substantielt af indholdet, vurdering af nærhedsprincippet, og vi skal i øvrigt inden for 6-ugersfristen være i stand til som Europaudvalg at have kontakt til vores parlamentariske kolleger i europaudvalgene i de øvrige nationale parlamenter.

Det er de spilleregler, der er, og det mener jeg vi kan tilrettelægge, hvis vi i øvrigt vil gøre en hæderlig indsats for det, og så vil vi jo få en åbenhed, som vil se helt, helt anderledes ud end den, som hr. Keld Albrechtsen har fokuseret på.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen så vil jeg bare gøre opmærksom på, at det med en 6-ugers-frist på de store meget tekniske forslag, der kommer fra Kommissionen, vi kender dem jo, simpelt hen ikke kan lade sig gøre. Der er ingen, der i løbet af 6 uger kan nå at se de konkrete detaljer til bunds i et sådant forslag og vurdere, om de krænker nærhedsprincippet. Det er da umuligt. Det ved formanden for Folketingets Europaudvalg da bedre end nogen anden.

Det kræver, at f.eks. interesseorganisationer – det kan være Danmarks Naturfredningsforening, eller hvem der ellers besidder ekspertise, hvis det er et miljøforslag – får mulighed for at gennemanalysere, hvad virkningerne er, hvilke kompetencer det giver Unionen i forhold til nationalstaten osv. Det kan man altså ikke nå på 6 uger, det kan formanden for Europaudvalget da sige sig selv, så det bliver vi nødt til at finde en anden løsning på.

Jeg kom med et forslag, det må vi så drøfte videre, men at forestille sig, at man seriøst kan give EU et svar i løbet af 6 uger, det tror jeg godt hr. Claus Larsen-Jensen ved ikke er muligt.

Så kan man selvfølgelig bede regeringen om at få ændret den tidsfrist i forfatningsudkastet. Det er også en mulighed. Det ved jeg så ikke om Socialdemokratiet vil støtte.

Kl. 15.40

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op-hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**8) Første behandling af lovforslag nr. L 68:
Forslag til lov om ændring af forskellige be-
stemmelser om medarbejdervalgte bestyrelses-
medlemmer. (Afskedigelsesbeskyttelse).**

Af finansministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 6/11 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Flemming Oppfeldt (V):

Dette lovforslag giver medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i en række statslige institutioner den samme beskyttelse som tillidsrepræsentanter inden for samme område. Det vil sige, at afskedigelse skal begrundes i tvingende årsager, og at det er ledelsen, der skal bevise dette. Desuden skal en sådan afskedigelse forhandles med den pågældende medarbejders organisation, og først derefter kan opsigelsen finde sted. Endelig skal der som et minimum være et varsel på 5 måneder for sådanne afskedigelser.

Det er denne beskyttelse, som blev aftalt ved finansministerens aftaler i foråret 2002, og de skulle dække de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer ved en række institutioner; lad mig nævne Domstolsstyrelsen, Det Kongelige Teater, Det Danske Filminstitut, Journalisthøjskolen, bestyrelserne for universiteterne, Handelshøjskolerne i København og Århus, DTU og en del flere institutioner.

Venstre synes, at denne ligestilling er sagligt begrundet og kan derfor kun støtte lovforslaget.

Jan Petersen (S):

Det vil ikke være fornuftigt brug af Folketingets referatpapirer at gentage, hvad forslaget indeholder, så jeg skal nøjes med på vegne af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre at meddele, at vi kan støtte lovforslaget.

Vi vil under udvalgsarbejdet dog godt have lidt mere sikkerhed for, at revisionen af lovgivningen om sektorforskningsinstitutioner, som

kan have tilsvarende problemer, finder en tilsvarende løsning, når lovgivning for disse institutioner skal fremlægges fra regeringens side.

Det spørgsmål må vi se lidt på under udvalgsarbejdet, men kan vi få et tilsagn i den retning allerede i dag, så er det her lovforslag fuldstændig uproblematisk for os.

Lars Barfoed (KF):

Der er jo med dette lovforslag tale om i realiteten at ligestille den beskyttelse, som medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer i mange private virksomheder har, med beskyttelsen af tillidsrepræsentanter.

Det synes vi i Det Konservative Folkeparti er naturligt, og vi kan tilslutte os lovforslaget.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Hr. Jørn Dohrmann. Det ville ikke skade, hvis ordførerne er her til tiden.

Jørn Dohrmann (DF):

Undskyld.

Lovforslaget giver medarbejdervalgte medlemmer og suppleanter i bestyrelsen for en række institutioner på det statslige forhandlingsområde beskyttelse mod afskedigelse. Der blev i den forbindelse med aftalefornyelsen pr. 1. april 2003 givet tilsagn om at få en afskedigelsesbeskyttelse gennemført. Det er afstemt med samtlige ministre, og det er derfor en enkel sag at gennemføre.

Det betyder, at de får samme beskyttelse som tillidsrepræsentanter, og det er efter Dansk Folkepartis opfattelse en god løsning, som vi fuldt ud kan støtte.

Ole Sohn (SF):

Jeg skal på SF's vegne også meddele, at vi kan støtte forslaget, men har de samme betænkeligheder eller i hvert fald de samme ting til overvejelse, som Socialdemokratiet rejste om lovgivningen for sektorforskningsinstitutionerne, og det er selvfølgelig noget af det, vi skal have kigget lidt nærmere på under udvalgsarbejdet.

Men vi er generelt positive.

Pernille Falcon (EL):

Enhedslisten er selvfølgelig positivt indstillet over for et forslag, der forbedrer trygheden i ansættelsen for medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer og suppleanter i offentlige institutioner.